

PENSIOEN KRANT

UITGAVE VAN STICHTING PENSIOENFONDS ING

STICHTING
pensioenfonds ING

BESTUURDER WIM VAN IERSEL IN GESPREK MET DEELNEMERS

‘WORDT MIJN PENSIOEN STRAKS NOG WEL VERHOOGD?’

In de media hoort en leest u vaak dat het slecht gaat met pensioenfonds en dat pensioenen soms verlaagd kunnen worden. Gelukkig is een verlaging van de pensioenen bij Pensioenfonds ING niet aan de orde. Maar wat is er precies aan de hand? En heeft dit ook effect op de financiële positie van Pensioenfonds ING? We spraken hierover met Wim van Iersel, bestuurder en verantwoordelijk voor de beleggingen bij Pensioenfonds ING.

WAAROM STAAT DE FINANCIËLE SITUATIE VAN PENSIOENFONDSEN EIGENLIJK ZO ONDER DRUK?

‘Er zijn meerdere redenen. Met stip op nummer één staat de sterk gedaalde rente. Deze speelt pensioenfonds stevig parten. Als de rente laag is, moet een pensioenfonds meer geld opzij zetten om in de toekomst alle pensioenen te kunnen betalen.’

HOE GAAT HET MET DE FINANCIËLE SITUATIE VAN PENSIOENFONDS ING?

‘Op dit moment is een verlaging van de pensioenen bij Pensioenfonds ING niet aan de orde. Maar onze (beleids-) dekkinggraad is de afgelopen periode wel behoorlijk gedaald. Van 142,5% eind januari 2019 tot 134,3% eind december 2019. Ons Fonds is nog steeds financieel gezond, maar ook wij zijn niet immuun voor een lagere rente.’

Pensioenfonds ING probeert jaarlijks de pensioenen te verhogen voor een zo waardevast mogelijk pensioen. Die verhoging noemen we ook wel toeslagverlening of indexatie. Op basis van de huidige dekkinggraad kunnen we op dit moment de pensioenen verhogen. Ondanks de goede financiële positie van nu, is dit geen garantie dat dat in de toekomst ook kan.’

Wim van Iersel geeft antwoord!

Wim van Iersel is uitvoerend bestuurslid en directeur beleggingen bij Pensioenfonds ING. Hij voert namens en in afstemming met het hele Bestuur het beheer uit van ongeveer € 30 miljard belegd vermogen. Hij beantwoordt graag uw vragen op dit terrein.

Heeft u ook een vraag aan Wim? Stuur uw vraag dan naar communicatie@pfiing.nl.

Jim de Nijs:

‘Stel dat de financiële positie van Pensioenfonds ING verslechtert, waardoor wij geen toeslag of maar een gedeeltelijke toeslag krijgen. Hoe merken wij dit in onze pensioenuitkering?’

Wim van Iersel: ‘We streven naar een zo waardevast mogelijk pensioen. Als wij de pensioenen niet of niet volledig kunnen verhogen dan vermindert dat de waardevastheid van de pensioenen. Met waardevast wordt bedoeld dat het pensioen meestijgt met de stijging van de prijzen. Kunnen we de pensioenen niet verhogen, dan blijven de pensioenuitkeringen gelijk. Kunnen we de pensioenen geheel of slechts gedeeltelijk verhogen, dan leidt dit tot een hogere pensioenuitkering. Is de situatie meer extreem en zou er gekort moeten worden, dan gaan de pensioenuitkeringen en pensioenaanspraken werkelijk omlaag en wordt het pensioen minder waard. We kunnen natuurlijk niets garanderen, maar voor de nabije toekomst verwachten wij dat dit niet aan de orde is bij Pensioenfonds ING.’

Kees Dubbeldam:

‘Naar verwachting is met staatsobligaties niet veel rendement meer te behalen door de erg lage rente. Is Pensioenfonds ING bereid om meer risico te nemen om zo een hoger verwacht rendement te realiseren?’

Wim van Iersel: ‘Op dit moment onderzoeken we hoe we op lange termijn kunnen blijven voldoen aan onze ambitie om de pensioenen te verhogen. Dit is voor een Bestuur een voortdurende afweging tussen zekerheid en risico. Naar aanleiding van onder meer deze resultaten besluit het Bestuur of het wenselijk is om meer risico te nemen. Wij zijn verantwoordelijk voor de pensioenen van onze deelnemers en gaan daar zorgvuldig mee om. Bij een wijziging van het beleggingsbeleid gaan we dus niet over één nacht ijs.’

WERKGEVERS EN VAKBONDEN BEREIKTEN OVEREENSTEMMING

VANAF 1 JANUARI 2020 ÉÉN PENSIOENREGELING VOOR IEDEREEN

Vanaf 1 januari 2020 geldt het Pensioenreglement Pensioenfonds ING 2020 voor iedereen in ons pensioenfonds. Dat is goed nieuws. Op 13 december 2019 heeft het Bestuur dit besloten, nadat de vakbonden en de werkgevers ING Bank en NN Group hierover overeenstemming hadden bereikt. In september 2019 informeerden wij u over de wijzigingen.

Voor velen die al met pensioen zijn, wijzigt er niets. Is er voor u persoonlijk per 1 januari 2020 wel iets veranderd in uw pensioeninkomen van Pensioenfonds ING, dan bent u hierover inmiddels persoonlijk geïnformeerd. Voor deelnemers die nog niet met pensioen zijn, wijzigt er meer. Zo zijn er meer keuzes bij de ingang van hun pensioen.

Pensioenfonds ING kan zijn administratie en technisch systeem nu vernieuwen en gebruik maken van moderne mogelijkheden. Het geheel wordt veel minder complex; wij kunnen u nog beter ondersteunen.

wij werken aan uw pensioen

Meer informatie?

In december 2019 heeft u van ons een brief ontvangen met de bevestiging van deze wijzigingen. U vindt uw brieven in het Deelnemersportaal.

- Wilt u weten wat de gewijzigde pensioenregeling voor u betekent, ga dan naar www.pensioenfondsing.nl. Daar is informatie te vinden over de nieuwe situatie.
- Wilt u meer weten over de achtergrond van de wijzigingen, kijk dan op www.pensioenfondsing.nl/wijwerkeraanuw-pensioen.

VEELGESTELDE VRAAG OVER DE NIEUWE PENSIOENREGELING:

SANDER (76) VRAAGT ZICH AF: ‘STEL DAT IK ZOU OVERLIJDEN, HOE LANG LOOPT MIJN PENSIOEN DAN NOG DOOR?’

Sanders ouderdomspensioen wordt uitbetaald tot en met de laatste dag van de maand waarin hij overlijdt. De maand erna is er geen ouderdomspensioen meer van Pensioenfonds ING. Heeft Sander een partner op het moment dat hij overlijdt, dan ontvangt zijn partner wel een overlijdensuitkering. Deze is gelijk aan twee maanduitkeringen ouderdomspensioen.

Sanders partner is degene met wie hij gehuwd is of die bij de burgerlijke stand als zijn partner is geregistreerd. Woont Sander ongehuwd samen, dan kan zijn partner de overlijdensuitkering

ook ontvangen, mits hij of zij is aangemeld of geregistreerd bij Pensioenfonds ING. Sinds wanneer Sander deze partner heeft, is voor de overlijdensuitkering niet van belang.

Als Sander vóór zijn pensionering is gehuwd, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of zijn partner heeft aangemeld, dan kan zijn partner of ex-partner na zijn overlijden ook recht hebben op partnerpensioen.

WAT DOET HET VERANTWOORDINGSORGAAN VOOR U?

HET BESTE ADVIES AAN HET BESTUUR

Begin 2018 waren er verkiezingen voor het Verantwoordings-orgaan (VO) en in juli 2018 ging het nieuwe VO van start. Kritisch en constructief in de relatie met het Bestuur. Welke dossiers hebben met name de aandacht van het VO? Een terugblik op de dossiers.

Het VO bestaat uit tien leden. Zij vertegenwoordigen samen zowel de werkgemers, de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers als de pensioengerechtigden. V.l.n.r.: Peter Barneveld, René Schellekens, Willem Steenhoven, Muriel Feerksen, Ron van Alphen, Femke Schep, Jenny Drost, Hans Zuidema, Anita van Oss. Niet op de foto: Klaas Schijf.

Dossier 1: 'Wij werken aan uw pensioen'

In het najaar van 2019 zijn alle deelnemers geïnformeerd over de vernieuwing van de administratie en het technische systeem van Pensioenfonds ING en over de invloed daarvan op de pensioenregeling. Hoewel het VO formeel alleen achteraf hierover geïnformeerd had hoeven worden, was dit dossier voor hen speerpunt nummer één. Het Bestuur informeerde het VO regelmatig over de verschillende stappen. Het VO heeft met name aandacht voor het volgende:

- De waarde van het opgebouwde pensioen moet behouden blijven voor alle deelnemers.
- De communicatie richting deelnemers moet in voldoende mate duidelijk maken wat deze vernieuwing voor de deelnemers betekent.
- De impact op het Fonds zowel qua dekkingsgraad als qua kosten moet duidelijk zijn.

Dossier 2: Een toekomstbestendig pensioen, ook bij lastige marktomstandigheden

Hoe kan Pensioenfonds ING borgen dat de kans op toeslagen hoog blijft of zelfs groeit? Hoe kan de zogenaamde reële dekkingsgraad de 100% verder naderen? Dat onderzoekt het Fonds. Uiteindelijk gaat het erom hoe uw pensioen toekomstbestendig kan blijven, ook in de huidige lastige marktomstandigheden. De rente blijft maar laag en niemand weet waar dit eindigt.

Zeker is dat een lage rente pensioenfonds negatief beïnvloedt, zodat uiteindelijk de kans dat uw pensioen de inflatie zal kunnen bijbenen kleiner wordt. Het VO heeft daarom al vroeg aandacht gevraagd voor de almaar dalende rente.

Wat doet het VO voor u als deelnemer van het Fonds?

Handelt het Bestuur binnen het afgesproken beleid? Zijn bij besluiten alle belangen zorgvuldig en evenwichtig afgewogen? Dat is in een notendop wat het VO bewaakt. Het VO is alert op alles wat er binnen het Fonds gebeurt en adviseert het Bestuur ook ongeraagd. Het oordeel van het VO staat elk jaar in het jaarverslag van het Fonds.

Het VO over ... communicatie

'Pensioencommunicatie is meer dan wettelijk verplichte, rationele informatie. U als deelnemer hoort communicatie te krijgen die inspeelt op uw behoeften en die aanzet tot actie. Het VO ziet daarop toe en heeft aanbevelingen gedaan over de communicatie vanwege het project 'wij werken aan uw pensioen'.'

Het VO over ... evenwichtige belangenafweging door het Bestuur

'Het Fonds kent deelnemers die nog in dienst zijn bij ING of NN, deelnemers die uit dienst zijn getreden en pensioengerechtigden. Sinds juli 2018 zijn ook gewezen deelnemers lid van het VO. Dat is uniek voor VO's van pensioenfonds in Nederland. De verschillende geledingen trekken in het VO gezamenlijk op. We kijken samen naar een evenwichtige afweging van alle belangen door het Bestuur. Dat leidt tot pittige en altijd interessante discussies.'

Dossier 3: Hoeveel risico willen deelnemers lopen met hun pensioen?

In het voorjaar van 2019 heeft Pensioenfonds ING onderzocht hoeveel risico deelnemers willen lopen met hun pensioen. Zo'n onderzoek is wettelijk verplicht en het Fonds voert het periodiek uit. Het VO heeft hierin een formele rol. Het onderzoek is gedaan door groepsgesprekken te voeren met een beperkt aantal deelnemers.

De uitkomsten van het onderzoek zijn aan VO en Bestuur samen gepresenteerd. Het VO staat achter het bestuursbesluit om op basis van dit onderzoek de financiële risicohouding niet aan te passen. Advies is wel om een volgende keer naast de gesprekken ook te kiezen voor een enquête onder meer deelnemers. Zo wordt voorkomen dat de mening van een bepaalde groep te leidend zou kunnen zijn. Ook vindt het VO dat gewezen deelnemers een volgende keer betrokken moeten worden in het onderzoek.

DE AFGELOPEN PERIODE GING UW PENSIOEN OMHOOG

Pensioenfonds ING heeft per 1 januari 2020 de pensioenen van pensioengerechtigden en van gewezen deelnemers kunnen verhogen. In het najaar van 2019 kon het Fonds ook de pensioenen van de deelnemers verhogen die de cao-loonstijging volgen. Afhankelijk van uw regeling en situatie gaat het om een verhoging op basis van de prijsontwikkeling (afgeleide prijsindex) of op basis van de cao-loonontwikkeling van ING Bank of NN Group.

Uw pensioen volgt de:	Ingangsdatum:	Toeslag Pensioenfonds ING:	Afgeleide prijsstijging (CBS):
Prijsstijging (afgeleide prijsindex)	1 januari 2020	1,73%	Okt 2018 – okt 2019: 1,73%
Loonstijging cao NN Group	1 oktober 2019	3,00%	Okt 2017 – okt 2018: 1,68%
Loonstijging cao ING Bank	1 september 2019	3,00%	Okt 2017 – okt 2018: 1,68%

Op de hoogte blijven?

Als uw pensioen wordt verhoogd, dan informeren wij u daarover met een brief. Op onze website www.pensioenfondsing.nl leest u meer over ons toeslagenbeleid.

MEER NIEUWS?

Bezoek de website!

Op onze website www.pensioenfondsing.nl leest u meer artikelen in het nieuwsoverzicht. Onder andere:

- 'Pensioen is niet iets om risico mee te lopen.'
- Pensioenfonds ING gestart met beleggen in hypotheek.

COLOFON

De Pensioenkrant van Stichting Pensioenfonds ING verschijnt 2x per jaar en is bestemd voor alle pensioengerechtigden van Stichting Pensioenfonds ING. Met deze krant informeert het Fonds u over actuele ontwikkelingen rondom pensioen.

Eindredactie: Bestuursbureau Pensioenfonds ING

Copy & vormgeving: AZL Communicatie

Fotografie: De Beeldredactie

Reageren?

Wilt u reageren op de inhoud van deze krant? Stuur dan een e-mail naar pensioenloket@pensioenfondsing.nl of bel naar 088 116 2405.

Op de hoogte blijven?

Met de digitale nieuwsbrief en de e-mailservice informeert Pensioenfonds ING u regelmatig over het Fonds en over uw pensioenregeling. Meld u aan via de website, www.pensioenfondsing.nl/nieuwsservice

Bent u al geabonneerd en wijzig uw e-mailadres?

Meld u eerst af en vervolgens weer aan.

Zo beschikken wij weer over het juiste e-mailadres.